

โคลงกำสรวลศรีปราชญ์

ร่าย ศรีสิทธิวิวิธบรร นครควรรช ไกรพรัหรงสรรค สวรรคแต่งแต้ม
เยี่ยมพื้นแผ่นดินพสุธา มหาคิลกภพ นพรัตน์ราชธานี บุรีบรมยเมืองมิ่ง แล้วเส
รามศให้ท้าวตั้ง แต่งเอง ฯ

๑ อยู่ทวยชยชิงฟ้า ลงดิน แลฤา
อำนาจบุญเพรงพระ ก่อเกื้อ
เจดิลออินทร ปราสาท
ในทาบทองแล้วเนื้อ นอกโสรรม ฯ

๒ พรายพรายพระธาตุเจ้า จยรจนนทร แจ่มแฮ
ไตรโลกยเลงกือโคม คำเช่า
พิหารรเบียงบรร รุจิเรข เรืองแฮ
ทุกแห่งห้องพระเจ้า น่งเนื่อง ฯ

๓ ศาลาอเนขสร้าง แสนเสา โสคแฮ
ธรรมมาศงูใจเมือง สู้ฟ้า
พิหารย้อมฉล็กฉลา จลุแผ่น ไสนา
พระมาศเลื่อมเลื่อมหล้า หล่อแสง ฯ

๔ ตระการหน้าวัดแหวัน วงพระ
บำบวงหญิงชายแซรง ชื่นไหว
บุรพาท่านสรรคสระ สรงโสรค
ดวงดอกไม้ไม้แก้ว แบ่งบาล ฯ

๕ กุฎีคูโชติชัย อาศิร
เต็มร่ำสวรรคฤาปาง แผ่นผ้ำ
เรือนรัตนพิริยปราง สุรยปราสาท
แสนยอดเยี่ยมแก้วแก้ว เณกโณม ฯ

๖ สนสนวนสอาดตั้ง ตรีมุข
อร่ามเรืองเสาโสรรม มาศไฉ่
เรือนทองเทพแปลงปลุก ยินยาก
ยวฟ้ากุไฉ่ ช่วยดิน

* * *

๗	อยุธยาศโยกฟ้า	ฟากดิน
	ผาดินพิภพคยว	ดอกฟ้า
	แสนโกฏบยลยีน	หยาดเยื่อ
	ไทรรัตนเรื่องรุ่งหล้า	หลากสวรรค ๑

* *

๘	อยุธยาไฟโรชได้	ตรีบูร
	ทวารรุจิรวงหอ	สรหล้าย
	อยุธยาอิงแมนสุร	สุระโลก รงงแฮ
	ถนัดดุจสวรรคคล้ายคล้าย	แก่ตา ๑

* *

๙	ยามพลบสงกีก้อง	กาหล แม่ฮา
	สงแง่งสงสาวทรอ	ข้าวสู้
	อยุธยาอิงเมืองทล	มาโนช ญเอย
	เขตรตระหลบข้าวรู้	ข้าวยาม ๑

* *

๑๐	สาขาย้าเข้าว่าเหล่น	หลายกล
	เคอร์ดิดเพี้ยเพลงพาล	รยกสู้
	สาขายู่ในถนน	ถามข่าว รยมฤา
	ยงที่สาวน้อยรู้	รยกขวนน ๑

๑๑	สาขาววบ่าวเกลี้ย	จักมา
	สาวส่งอย่ยามวนน	สู่น้อง
	สาขากรรแสงคลา	สองคู่ กนนวนา
	สาวบ่าวอยู่ในห้อง	รยกลีนหาคีน ๑

๑๒	สาขารักอยู่เทอญ	อย่าไป
	ยขวกรรจับแขนจีน	เคอดคีน
	สาขากล่าวเอาใจ	โลมสวาสติ
	สาวบ่าวรู้ไข่มลีน	ลีนใจโลมใจ ๑

* *

๑๓	หน้าเจ้าผู้ช้อยฉาบ	แรมรักษ์
	สาวสื่อมาพลางลิม	เล่นให้
	บาศรีจุฬาลักษณ์	เสาวภาค ญเออย
	รยมรยกฝูงเข้าใกล้	ส่งเทา ๑

๑๔ โฉมแม่จักฝากฟ้า	เกรงอินทร หยอกนา
อินทรท่านเทอกโฉมเอา	สู่ฟ้า
โฉมแม่จักฝากดิน	ดินท่าน แล้วแฮ
ดินฤๅจัดเจ้าหล้า	สู่สัสองสั ฯ
๑๕ โฉมแม่ฝากน่านน้ำ	อรรณพ แลฤา
ยวนาณเชยซอก	พีไหม
โฉมแม่รำพึงจบ	จอมสวาสติ ฤๅเย
โฉมแม่ใครสงวนได้	เท่าเจ้าสงวนเอง ฯ
๑๖ สรเหนาะนิรายน้อง	ลงเรือ
สาวส่งเลวเต็ม	ฝั่งเฝ้า
สรเหนาะพีหุลยเหลือ	อกส่ง
สารดั่งข้าส่งเจ้า	ส่งตน
๑๗ สรเหนาะน้ำคว้งคว้าง	ควิวแด
สัดอกแดโทยหล	เพื่อให้
จากบางกระจะแล	ลิวิไล
ลิวิไลชวนน้องใช้	ข้าตรอม ฯ
๑๘ จากมาให้ส่งโกฏ	เการะรณ
รยมร่ำทั่วเกาะขอม	ช่วยอ้าง
จากมามีคดาวน	วองว่อง
วองว่องโทยให้ช้าง	ช้างจื่อ ฯ
๑๙ จากมาลำหั่นล่อง	ลูชนอน
ชนอนถือเลยละ	พีแคล้ว
จากมากำจรจนทน	จรงกลั่น
จรงกลั่นแกมน้องแก้ว	ไปวาย ฯ
๒๐ จากมานักนีนเนื้อ	นอนหนาว
หนาวเหน้อยเพราะลัชาย	ซาบชู
จากมาพระนาวนา	นมแม่
หนาวเหน้อยมือแก้ว	มุนมือ ฯ
๒๑ จากมามาเกลไกล	บางขดาน
ขดานราบคือขดานคือ	คอกไม้
มาเกาะกำแยลาญ	ลูงสวาสติ ฤๅเย
ถนัดกำแยเข้าใส่	พีคาย ฯ

๒๒ พระไศบาราศแก้ว
มาย่านขวางขวางกาย
จากมาเลื้อดตาค
เต็มย่านบรู๊ก็

๒๓ จากมากอน่านน้ำ
กามกระเวนแรมรศ
จากมาราชครามคราม
อกกำเพราะชูให้

๒๔ จากมาแก้วกู่คำ
โพรงชรอกโชรหมแขวะศรี
จากมาพิบูลเบะ
บุญแม่หล่อให้

๒๕ จากมาแก้วผิงแผ่
ยวอยู่เลวไผ่พอม
จากศรีดำลักไคร
รยมร่ำให้หาเจ้า

๒๖ จากมาเรือร้อนทั้ง
เมืองเปล่าปลิวใจหาย
มาจากเยยมาเปลื้อง
อกเปล่าว่ายฟ้าร้อง

๒๗ จากมาเมืองเก่าเท้า
เททำบึงบางบา
จากมาอ่อนอาเม
เมืองมิ่งหลายเจ้าไว้

๒๘ เฉซานุภาพเรือง
รักเทพจำสารโคย
บาศรีจุพาลักษณ์
ไปย้อมโหยให้อ้าง

๒๙ ไก่โคชนนนิ่งน้อง
เชอญ่ท่านทยานเป็นฝนน
เยยมาบลูะเสบอย
ไพเราะคาลแพรวแพรว

กุ่มา
ค่งนี้
เต็มย่าน
ถ่งแถม ฯ

นองกาม
ร่วงไ้
อกกำ
คิ่นตี ฯ

ชรอกแขวะ
โศรกศรีอย

บุญแม่
ข่าวตรอม ฯ

ใจรักษ มาแม่
ผ่าวไ้
สกิดอ่อน อวนแม่

ช่างาย
พญาเมือง
น่าน้อง
อกเปล่า
ร่าหารนหา ฯ

ลเท ทานรา
บ่าไ้
บุญบาป ไคณา
รยกรอย ฯ

อารักษ์ ท่านฮา
บอกบ้าง
ยศยิ่ง พูนแม่
โอ้สาร ฯ

นางเฉลย
ฝากแก้ว
เชอกราค
พรวังตา ฯ

๓๐ เยียมาเยียจากเจ้า	กูเจ็บ
เห็นรหนโหยหา	จใจ
เยียมาเยียหนามเหน็บ	อกอยู่
อกอยู่เพราะน้องให้	ตากตน ฯ
๓๑ เยียมาเรือเก้ากู่	การุญ ย่านนา
นบเทพอรชุนบน	บอกถ้อย
มือพันพ้อมิบุญ	แลส่อง ดูรา
เชอญพ้อเด็จพระข้อย	ชาบศรีสรี ฯ
๓๒ เยียมาเรือล่องไกล	กรย่นสวย
สวายสวาสดิฐณินาง	มิ่งไม้
เพ็ญพวงจุจดวงถวาย	ทุกกิ่ง ไซ้แฮ
แม่นม่วงรศฟ้าไล่	ลูกหวาน ฯ
๓๓ มุ่งเหน่น้ำหน้าวัง	วยรตา แลแม่
ถนัดม่วงมีอนางผ่าน	ฝากเจ้า
เทพทรงทุรมา	บางภูค พี่แม่
หมากพุงรู้ลับเล่า	พุงพราง ฯ
๓๔ ต้นไม้ขจรดูกลิ่น	บ่มี แม่ฮา
ถามข่าวนวลนางฤา	พุงได้
รฤกกระลาศรี	เสาวภาค ภูเอย
สารส่งงทุกต้นไม้	ลนนลุง ฯ
๓๕ อาเมจยรจากเจ้า	กินใจ บานี
ยรรย่อนทงพะพะพุง	พรันนกว้า
อาเมอยู่นั้นใด	ดวงสวาสติ ภูเอย
นอนน่งฤาให้ผ้า	ผูกเค ฯ
๓๖ เยียมานิราชร้อน	ไฟกาม
ลุมบมีเลอยแล	รยกฟ้า
ศรีมาสำโรงงาม	อายแก่ พี่แม่
ถนัดตำโรงเจ้าถ้ำ	ออกโรง ฯ
๓๗ รฤกน้องน้อยแ่ง	ลีลา ฤาแม่
ผืนแผ่นบโยงฤา	อยู่ได้
แลที่ร่ำไพบดา	เลงโลกย พุนแม่
แผ่นผูกแมกฟ้าไว้	จึงคง ฯ

๓๘ ศรีมาพิโยคพื้น	รัตนภูมิ
ถนัดดุจพระภูมิผจง	แผ่นแผ้ว
เล็งแลเยยฟ้าพุ่ม	ชลเนตร
เพราะพี่เจ็บเจ้าเกล้า	คลาสไกล ฯ
๓๙ ศรีมาทวศศร้อย	สงสาร
ทุกย่านอกพุ่มไฟ	น่าน้อง
ศรีมาองงการณมัก	ฉมวยใหญ่
แลลบบได้ห้อง	ท่งขยว ฯ
๔๐ เนื้อเบื้อละไถ่ล้ำ	สงขยา
ควายประชลเพราะพรยว	คิ่นคิ่น
กวางทรายประนงหา	หวงเถื่อน
บางลวบบ้างเหล้นบ้าง	ง่าแย ฯ
๔๑ รุกข์แก้วเกื้อ	ใจตาย แลแม่
รยมร่างเป็นต้นเลอย	น่าน้อง
เลียดตายยิ่งฝนราย	ราย่าน
อกที่พันฟ้าร้อง	รยกศรี ฯ
๔๒ ตั้งใจรักยเจ้าอาจ	อุปรมา ถึงฤา
จีไฝยามปูปี	ไปแล้ว
ดวงคยวแม่คงตรา	ไทรโลกย ญอย
ดินและฟ้าได้แก้ว	ก่อโถมเกลาโถม ฯ
๔๓ ฝ่ายสงสุโนกให้	หานาง แม่ฮา
รยมทนนทิงแทงโลม	ลั่นเล่า
มาดลบำระคราง	ครวญสวาสติ
ให้บำระหน้าหน้า	จอดใจ ฯ
๔๔ บำระบำรายแก้ว	กุมมา
จักบำรุงใครใคร	ช่วยได้
บรับบเร่อมอา	บร้าง ละเลอย
โอบเรื่อนน้องให้	ไฝเห่นสองเห่น ฯ
๔๕ รยมมาบสว่างไข	ขวนนบิน ป่าแฮ
กระอืดอกเซนเซน	ช่วยเห่น้ำ
ลุดจจรลึงยिन	จรหล้า แล้วแฮ
อ้าจรลึงรักยเจ้า	จางาย ฯ

๔๖ จรลิวได้ฟ้าคำ	เดือนยาม
โหยบเหนนสายใจ	จรคล้าย
บลุแม่เมากาม	กามศ ญเออย
ลพีห้วยน้ำหน้า	มีคเมา ฯ
๔๗ มาทุ่งทุเรศพี	บางเขน
เขนข่าวอกนเณลา	พีตั้ง
ป็นกามกระเวนหว	ใจพี พระเออย
ถาบให้แก้วกึ่ง	พีคงคินคง ฯ
๔๘ กำศรตสร้อยฟ้าคลี	ควรรักษ ฤาแม่
รอยอยู่แรมรศรงค์	พีเต้า
ศรีมาย่อมดักคัก	ใจจอด คีนนา
คร่นนกล่าวคร่นนให้เกล้า	เกลอกเรือ ฯ
๔๙ ศรีมาใจขาดซ่อน	ทางวนน
แลลนนลูงเหลือก	น่าน้อง
ศรีมาย่อมรับขวนน	แขวนปาก ไซ้แม่
ดาลตื้นตือกร้อง	รำหารนหา ฯ
๕๐ ฤาทยมให้ชูพราก	กนนเพรง ก่อนฤา
กรรมแบ่งเอาออกมา	ค่งนี้
เวรานูเวรของ	พระบอก บารา
ผิดชอบใช้นี้หน้า	คู่ตีสองตี ฯ
๕๑ เยียมาสักดอกแห่ง	ฤทย ชื่นแฮ
เครงย่อมถวถงอก	คำเข้า
เยียมาเยียไกลกลาย	บางกรูจ
ถนัดกรูจเข้าสระเกล้า	กลินขจร ฯ
๕๒ รศไคคำวหน้าจุจ	รศผ่ แม่เลย
ผมเทพสาวอัษร	รูปแพ้
พระเออยเมื่อสองตี	สุเกษ นางนา
บนขอดกลางเกล้าแก้	จำเลย ฯ
๕๓ เยียมาพิเศศพี	บางพลู
ถนัดเหมือนพลูนางเสวย	พีคั้น
รยมรักษเมื่อไขดู	กระหนยก นางนา
รศรำเพยต้องมลิน	ล่นนใจลานใจ ฯ

๕๔ เรือมาจยรจยคไกล้	ฉมจงราย
ฉมจงนอกฉมจงใน	อกข้า
ชาวขุนสรมุทหลาย	เหล็ย่าน
อวนหย่อนขงทำน้ำ	ถูกปลา ฯ
๕๕ กลัวยอ้อยเหล็ยอ่านอ้าง	ฝักนาง
จรหลายเลขคนหนา	ฝ่งเฝ้า
เยียมาลูคดบาง	รมาต
ถนัดรมาตเดินเต้า	ไต้ฉนยร ฯ
๕๖ ชรค็อดายซ้งซื่อ	ปลอมแปล
ไพรพนอากยร	แรคร้อง
ควงคยจากจยรแด	ยรรสวาคิ
นอนน่งถาให้พร้อง	เพื่อนไคร ฯ
๕๗ ควงคยวาววมาศแพ้	พิมทอง พี่เออย
รยมบหลับไหลหา	คำเก็ย
ควงคยวแม่มองหน	หาพี่ พุ้นแม่
ไครช่วยชูเกล้าเก็ย	กล่อมแถง ฯ
๕๘ รยมรักษสุคที่อ้าง	เอวสมร แม่อา
กามถนนลูงถานแด	เค็อดใหม่
เยียมาทะพสาคร	ครวญสวาคิ
สยงสาครร้องให้	ส่งสยงสุคสยง ฯ
๕๙ มุ่งเหนคยรคยสร้อย	แสนส่วน
แมน่ม่วงขุ่นไรรยง	รุ่นสร้อย
กทึงทองรำคยรไคร	รศอ่อน พี่แม่
ปรางประเหล่แก้มซ้อย	ซาบพนน ฯ
๖๐ เยียมาแ้วไส้ย่อน	บางฉนง
ฉนงบ่อมาทนนสาย	แสบท้อง
ขนัทิพยพงารง	รจเรข มาแม่
ยินข้าวไขหม้อหน้อง	อิมเอง ฯ
๖๑ ค้าวหันนอเนยซื่อ	ขนัขาย
วอนว่อนเลวงคิ	คำพริ้ว
หมากสรุกชระลายปลง	ปลิดใหม่
มือแม่คำล้าวล้าว	เล่นซิงโซรมซิง ฯ

๖๒ มล็กเหน่น้ำหน้าโน	ไคนดา พี่แม่
รยมตากคณตึงกาย	น่าน้อง
ถนนลุงพี่แลมา	บากจาก
จयरจากตือกร้อง	รยกนางหานาง ฯ
๖๓ ถนนลุงสองฟากฟุ้ง	ผกาสลา
โคตรลอองอบตาง	กลิ่นเกล้า
รอยมือแม่ธารทา	หอมหื่น ยงเงอย
จนทนกระเจาะรสเร้า	รวจขจร ฯ
๖๔ เสียดายหน้าซ้อยขึ้น	บวทอง กูนา
ศรีเกษเกสรสาว	ดอกไม้
มาคลบนนลุ้นนอง	ชลเนตร
ชลเนตรซู้ซ้อยให้	ร่วงแรงโรยแรง ฯ
๖๕ ขอมเพรงบงเหตุเด็น	ตัดหวาย
หวายเท่าแท่งตนขอม	ตอกดั่ง
ขอมถือทอดตนตาย	คว่ำ
หัยมว่าเพรงใดพร้อง	ที่นั่นนหวายยง ฯ
๖๖ สระเหาะหน้าเจ้าแวน	ไวจนน
ปางจากอยู่ทรยานาน	จึงได้
สระเหาะกรรายนน	ออกหย่อน
เมรุทูเท่าหน้า	กำศรวญ ฯ
* * *	*
๖๗ รุกฤษช้อยซาบ	พระทนต์
อวยปากไปนารศ	รองเร้า
มิละแล่งตนเปน	สองซีก
ซึกหนึ่งไว้ร่องหน้า	หนึ่งมา ฯ
* * *	*
๖๘ รุกหน้าซ้อยขึ้น	บวทอง กูนา
หอมหื่นใครเหนตา	กูได้
รุกดลหลับสองน้	นาภิศ กูนา
ยวอยุ่หาซู้ใช้	อื่นตาง ฯ

๖๕ โกกิลกรวิกษอัยง
จับกิ่งยุงยางเขาว
พละลบกลัโหยดาง
จับกิ่งยางแล้วร้อง

๗๐ ปารนี้แก้วเข้าดิน
นอนนั่งจนนไคดู
ขอมือบนนทับอก
เจ็บยิ่งล้ำพันผี

๗๑ เขียวมาบางผึ่งแผ่
ถนัดแผ่นธรณีปาน
เหอหวรทรรหิงสยง
ยศวตวแด่นจึ่ง

* *

๗๒ ปารนี้เอร์เข้าแม่
ต่างกรดานจตุรงค์มยง
ฤาเวงสกาลง
ฤากล่าวคำหลวงอ้า

๗๓ อันเชิญอาทาศท้าว
เหาะบันหารโถมผืน
ถนัดเรียบดินตามอง
พอผูกตุลุกฟ้าแผ้ว

* *

๗๔ พระเออยสรโรชสร้อย
ตระบอกบวศรีไส
พระเออยครันนเหนงษ
ศรีกระไดเล่าลี้ยง

* *

๗๕ พระเออยน้ำหน้าห่อ่ง
ยากอยู่ทงงวนจำ
พระเออยจงเตือนกิน
เจ็บจรเทอญทนเศร้า

* *

ยุงยาง
เพื่อนพร้อง
โถมดูบ
ไร้เณอ ฯ

ฤาหลับ อรเออย
ค่งนี้
โดยแม่ ฤเออย
หมื่นทวิแสนทวิ ฯ

รวรยง
แผ่นผึ่ง
ตวต่าง
ต่อแดน ฯ

*

เกลอองค์ อยู่ฤา
ม่ายม้า
ทายบาท
อ่อนเกล้งเกลานนท ฯ

เทียมสอง
ฝากแก้ว
เหนอื่น
มีคมลาย ฯ

*

ศรีสรง ฤนา
กลีบกล้าง
สอนอย่าง นันนา
ดูบโถม ฯ

*

เหลือสินธุ โสคแฮ
จวดเจ้า
เตือนอยู่ บ้างฮา
สุดหมอง ฯ

*

๓๖ รักเนื้อชรอ่อนเนื้อ

แดงงาคุมุดคาคัด

คำแดงบักเอา

เคอรจุลั้งไล่

*

*

๓๗ รุกกแก้วกินลี

อรอยสรทีกถนำ

จนนทน์จรงออกธารทา

บยายยวเนื้อร้อน

๓๘ แม่วิชูช้อยช้ง

ต้นมเมอหาศรี

ถอนมมือบนนทับหลง

рымต้นข้เจ้าค้ำ

๓๙ แก้มกล้งขจรทูปฟ้า

ถนัดอยู่ในฝนนเลอย

รูกกคนนหลับน้นวล

ถนัดมเมอกล้ายแคล้ว

๔๐ เมื่อมาแก้วพี่ปลิด

ขวนนอยู่อยุธยาตน

รูกกกระลาแดง

рымร่ำห้วยฟ้าห้วย

๔๑ เยียมาปืมปืมปาก

พระหากวานวงงสินธุ

สมุทรพิศารลิว

แลชรเลลานท้าง

๔๒ ถ่วงรุกสุดหย่งพัน

รลอกพรยณพรายคู

เยียมาเยียสุดดา

เรือเล่นผ้าฝ้าย

เขมนเขมา อยู่นา

ดอกไม้

วยรมาศ เจมมนา

ร่าวยนน ฯ

*

นางสอง ไซ้แม่

ปากป้อน

ยงรุ่ง

เร้งวี ฯ

นอนหลับ แลแม่

แอบข้าง

โลมลูบ กนнна

ค่างเซอย ฯ

ชวยถ้ แม่ฮา

ไปแล้ว

นาภิศ นางแม่

แก้ดา ฯ

ปล่อนแด พี่แม่

ต่างหม้าย

จยรจาก เจบมา

แผ่นดิน ฯ

พระवाल

คว่างคว้าง

คิ้วคว่ง แลนา

ทูลาย ฯ

คณนา

แพรงน้ำ

แสนโยชน์

ผ่าวใจ ฯ

๘๓ เยียมมาถึงโศคฟ้า

สยงสมุทรคราวไคร

เยียมมาตระบัคัล

เดือนยี่หนาวซักไส้

๘๔ เยียมาน้ำหน้าคาล่าว

รยมรทวยดินมือ

เยียมแลพิใจหาย

เงาชลเลไถฟ้า

๘๕ เยียมากระดาษทั้ง

วู่สยงล้ง

เยียมายเยียมแลหลยว

ชรอ้ออกฟ้าไไซ้

๘๖ มุ่งเหนอรรถ้าทั้ง

เขาโตกอำภิลจอม

สรุมทรเจื่อนเงามุข

คูจุมุขเจ้าถ้ำ

๘๗ มุ่งเหนลล่ายน้ำ

เกาะสรขงชลธิ

บลักเห่นไผ่รงรก

ขยวสระดือล้าข้อม

๘๘ ระฤกตรสน้องไน

เออสมุทรอยงกาม

เยียมแลถนนลูงมา

ถนัดค้อมน้อยข้าเจ้า

๘๙ จากมาแก้วพิห้อม

ครันนกล่าวโหยหนนอก

ตนดขวแบ่งดับไค

รลอกจนน่าเจ้า

๙๐ ตนดขวมาจากเจ้า

เรือกลอกกลางวงใจ

จากนางยั้งตนตก

รลอกล้าฟ้าซ้า

ฟองฟัด

อยู่ไค

ลิวล่าว แลแม่

ล้าชวย ฯ

คราวตาย พี่แม่

มิดหน้า

หวิวหาด

ม่ายมยง ฯ

ขาวขยว อยู่นา

ลั่นนไส้

ชรอ้อ

ข้าวตรอม ฯ

ทิวเขา

แจกฟ้า

มยงม่าย

ส่งศรี ฯ

ดาตก แม่ฮา

โอบอ้อม

เกาะไผ่ พุนแม่

ญอศคราม ฯ

ในตา พี่แม่

กล่อมเห่น้ำ

บางค้อม

ส่งจนนทน์ ฯ

หิวใจ แลแม่

ลู่ฟ้า

สองภากย

หน่วงหลง ฯ

เจบอก อ่อนเออย

ขาดขัว

เมรุมาศ

ซ่านดิน ฯ

๕๑ จากมาสายสวาทิไว้	อุทุมฺมยา แลนา
อกเปล้าอกสายสินธุ์	หากรู้
ละดานกนทาวา	ลวงใหญ่ แล้วแฮ
วาลยิงสารลับสู้	เสริฐชล ฯ
๕๒ วาลเลชลไต้ปรัย	ไปมา
วารถ้าววรวงวล	ลล้า
วาลโกลประลองปลา	ปลักปล่น
หางกวาดหวแหว้อ้าว	ปากปาม ฯ
๕๓ เขียมม่ายน้องขวล	ขวยแด แลแม่
นอนนงฤททกาม	แก่งไต้
ลุกขึ้นวงเวลแด	ลิวโลด
คินนงลห้อยให้	บ่าบวง ฯ
๕๔ พระเออยสระโรชท้อง	ชลธิ ทานแฮ
เชอญเทพมาทักทรวง	ที่ร้อน
แมนเมฆลาศรี	เสวยภาคย ญเออย
มาแม่อย่าทนข้อน	ขาดใจข่นใจ ฯ
๕๕ ไหว้เจ้ารักษาฝากน้อง	นางรักษ พี่สา
พริคพิพรายหลงใคร	บรู
ตั้งใจเท่าเจบหนัก	ในแม่ พุนแม่
ยวกลอกกล่นใจชู	ตากตาย ฯ
๕๖ ไอ้อกสระแอแก้ว	กุมมา แม่ฮา
เยียพรากพริคเพรางาย	เยี้ยแคล้ว
พลบค้ำถนถลึงหา	สายสวาทิ คินแม่
สขยิงสาวใส่แก้ว	ผ่านเผา ฯ
๕๗ ไกรพรงควาอาจเดิน	เห็จเหน
สาวเชือกชักเรือเรา	พี่ร้อง
นางนุชแม่มวยเพญ	พิโยค ญเออย
ยามหนึ่งไกลน้องค้ำ	ขวบปี ฯ
๕๘ ฝ่ายสขงสุโนกให้	หานาง
ว่องววยรดาศรี	ผ่าวพัน
มาละด่าบถบาง	นายหญี่
นายหญี่ไซรเหล้าตัน	ช่างไซร ฯ

๕๕ หลายผู้ฝึกกล้วย	จำยาม
เมามือของโอนหวา	ผูกฟ้า
ถนัดสาวสมุทรตาม	ดวงแพ่ง
ชาวพี่พองถ้วมหน้า	รากรณ ๑
๑๐๐ เรือมามาแบ่งแก้ว	ภูไกล
ไกลต้นดำบลมา	ลห้อย
เยี่ยมาเยี่ยไฟฟู่น	อกพี่ นามแม่
ขอพี่เห่นหน้าน้อย	หนึ่งเจ้ายาใจ ๑
๑๐๑ เรือมามาที่ทาง	สวาโถกน
ครันนพี่ถึงโถกนไท	แม่เต้า
บเหนย้งไฟโรน	รุ่นสวาคิ
อกพี่ดาลร้อนร่ำ	ยิ่งรามไกรราม ๑
๑๐๒ รามาริราชใช้	พานร
โถกนสมุทรวายาม	ย่านฟ้า
จองถนนเปล่งศิลปสร	ผลาญราฟ (ณ)
ไครอจมาขวางฆ่า	ก่ายกอง ๑
๑๐๓ เพลงพริคณนารถสร้อย	ยิดา
ยงขวบคินส์สอง	เศกไท้
สุทธรูประภาฟอง	ฟัดจาก จयरแฮ
ยงกอบคินห้วยไค้	คู่สัสองสั ๑
๑๐๔ ผยองม้ามณิกากเกื้อ	ฤทธิ กี่ดี
สองคู่สองเสวอยรีย	แท่นไท้
เพลงพินรูปดีพริค	พระโฆษ
ขอนขาดสองห้วยไค้	จากจयर ๑
๑๐๕ พร้าพบมาโนชเนื้อ	นางเมือง
สองคู่สัมณษร	แท่นแก้ว
เท่าบาเปล่าเปลืองอก	ในอ่อน อรแม่
สองพรากพริคแคล้วซู้	ช้างจ้อ ๑
๑๐๖ เท่าบาแล้วไส้หย่อน	โนนาง ไส้แม่
ครางอยู่ฮือฮือดา	เลียดไส้
เท่าบาจากอกคราง	ครวญแม่
รยมเท่าหวาใจให้	แม่คินโดยดู ๑

๑๐๗ บ่ได้กล้าเข้าแต่	วนนมา
กลืนแต่ยาकुวน	กิ่งช้อน
รฤกกระลาพิม	พระมาศ ภูเออย
คาลกนนหายเร้าร้อน	ราคคีน ฯ
๑๐๘ เขียมมาทำให้สวาคิ	จํารศ
ถนัดจุจวนใจฝืน	ฝากน่อง
ชลธีรนนทเคลื่อนไหว	รลอก
เรือเขยเต็นน้ำต้อง	คั่นพวง ฯ
๑๐๙ โออกสควกไส้	เสาโขดง
ลัโปกใบบินอยง	แล่นผ้า
ขทิงทองรนนทโยง	ลยวเล้ง
ลัช่วยขวาซ้ายล้า	แล้งเรือ ฯ
๑๑๐ สลาตนนตรายหน้าแต่ง	พลยทุท
ลัสเกาลัเสื้อ	ต่างต้อง
ตริงตราโขดงทรุด	ปลงยาก
สายสมุทรให้ร้อง	รยทศรี ฯ
๑๑๑ น้ำหน้าสองฟากฟุ้ง	ผกาแจรง
ฟองฟองตามตือก	คลื่นเคล้า
รนนชลรนนแข่งอิง	อากาศ
เรือย้งอยงน้ำเข้า	ขาดใจช่นใจ ฯ
๑๑๒ พนนภกน้ำป่าสาด	พกเพญ มาแม่
เรือกระแครงดับไต	ขาดขัว
ลัดจงกำเบญบก	พกฟุ้ง แล้วแฮ
อกพือกฟ้าซ้ำ	ช่วยตรอมรยมตรอม ฯ
๑๑๓ เลงแลตลึงแกล้ง	เกลาสาร แม่ฮา
นพเทพข่มทุก	ย่านย้ง
พระเออยจําศรีคราญ	คีนคอบ สํรา
อยํารยกลัให้พล้ง	พลยกรือลงเรือ ฯ
๑๑๔ พระเออยได้ซู้ชอบ	ใจจง ถาแม่
อย่าเล่นลัพัดเหลือ	พรนนกัว
พระเออยหุ่งอรองค	ลัพี
อย่าโปกโปกลับ้า	เฟื่องฟองฟุ่มฟอง ฯ

๑๑๕ สัตยาบัคม้วยมี
สาวสมุทรวงเนื่อง
อารักขร่วมรักยิน
ใส่ต่างอกฟ้าล้ำ

๑๑๖ อัจจรรยโธ้ออำนาจ
ฟองอย่าฟัดพยนภ
ขนัดตราตระบัดเขน
ชาวเพื่อนพริศกว่าแก้

๑๑๗ โออกรวณูเคร่าถ้ำ
ละรุ้งรางราศรี
รฤกแม่มาธูร
เอาสไบชูช้อย

๑๑๘ รฤกเนื้อกรรเกสร้อย
กรกอดหมอนเหมือนนาง
รฤกกำจรจนทน
ทรงกรแสงไขไข

๑๑๙ อำนองมาโนชนื้อ
ศรีกระไดเครงครวญ
อ้าวรศรสขคัต
ศรีกระไดกล้วเกล้า

๑๒๐ อ้าท้าวอ้าทาสแก้ม
ศรีกระไดเชยช
อ้าวรละไมยนาง
ยวากอดนักเนื้อขำ

* *

๑๒๑ ดวงคือนาภิกษน้อง
กระแห่นวแนวนาภี
ใครเห่นอรเอววรรณ
ปานปีกน้อยน้อยริน

สยงสินธุ แลแม่
เน่งน้ำ
อาราทรน แลแม่
คายนคร ฯ

สารสัคย ไซ้แม่
เล่นแล้
โขดงเล่า
อยู่บางนอนบาง ฯ

เรื้อมนุ มากเฮ
โศกเศร้า
ทุเรศ ภูเออย
ห้ต่าง ฯ

สาวสวรรค์ ภูเออย
รำให้
อายโอรฐ พุ้นภา
จันจวญ ฯ

นางกระษัตริ พิเออย ฯ
คำเช้า
มาลยมาศ ภูเออย
กลืนนุ ฯ

เปรมปราง
ช่างย้า
นวลนารถ ภูเออย
พินอม ฯ

*

นางสวรรค์ ภูเออย
พิน
ใจวาม วาญ
ถ้างกลวตาย ฯ

๑๒๒	ดินหลงลงแล่นเดิน	ตามหลง
	หลงไต่ตามขมอมโกรย	ตื่นเดิน
	บงกงทุกงงฉลาม	เหนโน้
	งวงจนากคลุกเคล้าคลื่น	เฟื่องฟอง ฯ
*	*	*

๑๒๓ เรือมาฟองฟ่องเพื่อน	กลหงษ์
จงงูคตต่างตีนกวัค	แก่งน้ำ
กางโขดงขรรขกล	กางปีก
สยงสมทรล้าเพื่อน	ย่านยาว ฯ

๑๒๔ เจบจากเจบอีกอู๋ม	อกรื้อ
เจบจากสาวสาคร	เคลื้อนคิน
เจบจากพี่เจบเหลือ	อกอ่อน พุนแม่
อกอ่อนอกฟ้าปลิ้น	เปล่าใจ ๆ

๑๒๕ รยมาเรื่อร้อนท่ง	บางสนู
ถนัคด่งสนูบงไบ	แม่เร็น
รยมรักษพุดโดยคฺดู	สยสวาคิ
มาย่อมหลายซู้เหล่น	เพื่อนตน ฯ

๑๒๖ กระไดเออาตมแก้ว	พริเพา ไซ้แม่
จยรจากบางคคกรวญ	ไชน้อย
กระไดเงื่อนเงาเดือน	โดย่าง
นอนนงนางพร้องถ้อย	คจยว ฯ

๑๒๓ ถนัดแก้วกู่ต่าง	เรือดาม
แครงย่อมพรายหลยวหญฺท	อยู่ถ้ำ
ลฺขุนบดฺจนบกาม	พระพี่ พี่แม่
เรือเขียมาข้า้	เขียนาน ฯ

๑๒๘ (เขียนาล่วงลับ)หลี่	เลอนาง แลแม่
คร่นนรภักใจลาญ	ลห้อย
บางสุตยภากยพวง	ถนัด
ถนัดภากยชูช้อย	แก้ดา ฯ
*	*

๑๒๕ สารนุชนี้แนบไว้
อย่าเมื่อย่าควรเอา
ยามนอนนารถเอานอน
กินคำฤาได้เว้น

ในหมอน
อ่านเหล่าน
เป็นเพื่อน
ว่างใด ๆ

หมดฉบับเท่านี้